

İLK 72 SAAT

T.C. BAŞBAKANLIK
Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı

Ülkemiz başta deprem olmak üzere, sel, heyelan, çığ gibi doğal tehlikeler ile karşı karşıyadır.

Öte yandan günümüzde sadece doğal tehlike kaynakları değil, teknolojik ve insan kaynaklı tehlikeler de ekonomik yapı, çevre, insan hayatı ve mal-mülk açısından çok geniş boyutta zararlara yol açabilmektedir.

Herhangi bir tehlikenin yol açtığı kötü etkiler ile baş etmeye yerel imkanların yetmediği durumlar afet olarak tanımlanmaktadır.

Tehlikelerden uzakta yaşamak, kendimiz ve sevdiğimizlere güvenli yaşam çevreleri oluşturmak için afetler yaşanmadan önce farklı tehlikelere karşı önlem alarak hazırlanmamız gerekir.

Afetlerle Nasıl Birlikte Yaşayabiliriz?

Doğal tehlikelerin ülkemizin bir gerçeği olduğu bilinci ile önceden hazırlanarak, afet ve acil durumlarda bilinçli, eğitilmiş ve planlı hareket etmeliyiz.

- Afetler konusunda **BİLGİ SAHİBİ** olarak,
- Afetlere karşı **ÖNLEM** alarak,
- Afetlere karşı **BİREYSEL HAZIRLIKLARIMIZI** tamamlayarak ve
- GÜVENLİ YAŞAM KÜLTÜRÜ**'nü hayatımızın tüm alanlarına taşıyarak

tehlikelerin yaratabileceği zararları, en aza indirgeyebiliriz.

Güvenli Yaşam Kültürü

Güvenli Yaşam, her türlü tehlikeye karşı bilgili ve hazırlıklı olmakla mümkündür. Bunun için;

- Çevremizde oluşabilecek afet riskleri hakkında bilgi sahibi olmalı,
- Yeni yerleşim alanlarını afet riski taşıyan bölgeler dışında kurmalı,
- Tehlike kaynaklarına yakın bir yerde yaşıyorsak, binamızın bu duruma uygun güvenlik seviyesinde inşa edildiğinden emin olmalı veya gerekli yapısal önlemleri almalı,
- Afet ve acil durumlara karşı bir Aile Afet Planı hazırlamalı,

- Tüm aile bireylerimizin afet ve acil durumlardaki temel ihtiyaçlarını karşılamak üzere bir Afet ve Acil Durum Çantası hazırlamalı, Zorunlu Deprem Sigortası ve gerekli diğer sigortaları yaptırmalı,
- Tüm aile üyelerinin acil durum telefon numaralarını ve bu numaraların nasıl aranması gerektiğini bildiğinden emin olmalı,
- Afete hazırlık eğitimlerinin yanı sıra tamamlayıcı bilgileri içeren ilkyardım, yangın gibi eğitimleri almalı,
- Afet ve acil durumlar sırasındaki doğru davranış şekillerini öğrenmeli ve çocuklarımıza da öğretmeliyiz.

İLK
72
SAAT

İlk 72 Saat

Dünyanın hiçbir ülkesinde sağlık, itfaiye, arama kurtarma ekipleri gibi birimlerin bir afet sonrasında tüm bireylere anında ulaşması mümkün değildir, afetlerin ilk dakikalarında herkes kendi başındır. Bu nedenle, bizler afet sonrası altın saatler olarak adlandırılan ilk 72 saat (3 gün) için hazırlıklı olmalıyız.

Afetlere Hazırlık

Depremden önce nasıl hazırlık yapmalıyız?

Deprem riskine karşı hazırlık ve korunma bilgilerini öğrenebileceğimiz **EĞİTİM PROGRAMLARINA KATIL**malıyız.

Deprem anında hareket edebilecek, kayabilecek, düşebilecek ve kırılacak her şey tehlikeli olduğundan **TÜM EŞYALARI** deprem sarsıntılarında karşı **SABİTLE**meli, ya da

YERLERİNİ DEĞİŞTİR

meliniz.
AİLE AFET PLANI ve içinde yer alan **AFET VE ACİL DURUM ÇANTAMIZI HAZIRLA**malıyız.

Deprem sonrası çıkabilecek yangınlara karşı binamızda **YANGIN DEDEKTÖRÜ, YANGIN SÖNDÜRME CİHAZI BULUNDUR**malı ve periyodik bakımlarını yaptırmalıyız.

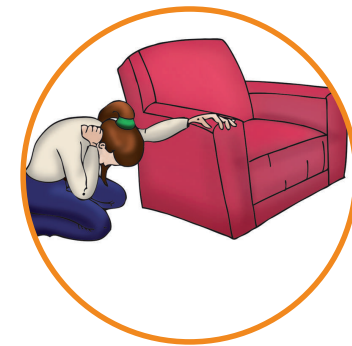
Afetler sonrası profesyonel ekipler gelene kadar mahallemizde; komşularımız, muhtarımız ve diğer kişiler ile birlikte nasıl **ORGANİZE OL**abileceğimizi belirlemeliyiz.

Yaşadığımız binanın güvenlik seviyesini **ARTIRICI ÖNLEMLER AL**malıyız veya yeni bina seçimimizde buna **DİKKAT ET**meliyiz.

Deprem sırasında ne yapmalıyız?

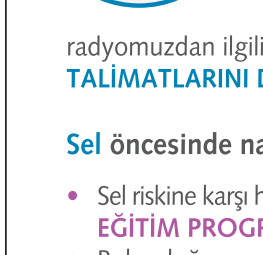
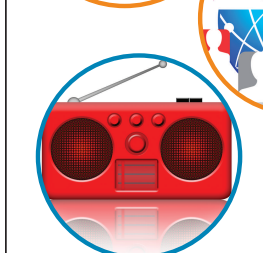
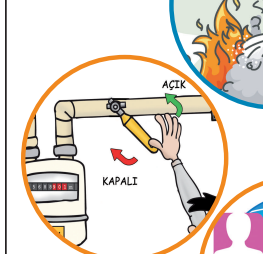
SAKİN OLmalı ve **PANİĞE KAPILMA**malıyız.

Sarsıntı başlar başlamaz panik olmadan, sarsıntı geçene kadar bulunduğumuz yere göre kendimizi korumak için **ÇÖK-KAPAN-TUTUN HAREKETİNİ YAP**malıyız.

Depremden sonra ne yapabiliriz?

Kendimizin ve çevremizdekilerin yaralanıp yaralanmadığını **KONTROL ET**meliyiz.

Artçı sarsıntılara karşı **HAZIR OL**malıyız. Gaz kaçağı ve yanıcı madde sızıntısı olmadığından emin olana kadar **KİBRİT/ ÇAKMAK KULLANMA**malı, **İŞIKLARI YAKMA**malıyız.

Afet sonrası çıkabilecek yangınlardan korunmak ve küçük yangınlara müdahale edebilmek için **YANGINDAN KORUNMA EĞİTİMİ AL**malıyız.

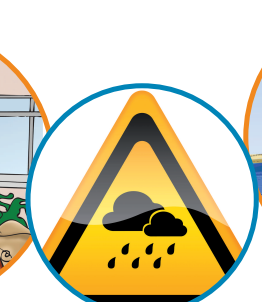
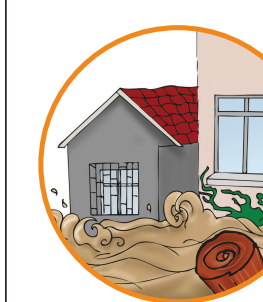
Mümkün olduğunda **BÖLGE İÇİ/DIŞI BAĞLANTI KİŞİSİNİ ARA**malıyız.

Bulduğumuz yerden ayrılıyorsak **ÇEVREMİZDEKİLERE BİLGİ VER**meliyiz.

Afet ve acil durum çantamızdaki radyomuzdan ilgili kurumların yapacağı **ACİL DURUM TALİMATLARINI DİNLE**meliyiz.

Sel öncesinde nasıl hazırlık yapmalıyız?

- Sel riskine karşı hazırlık ve korunma bilgilerinizi öğrenebileceğimiz **EĞİTİM PROGRAMLARINA KATIL**malıyız.
- Bulduğumuz yerin sele maruz kalma riskini **ÖĞREN**meliyiz. Sel yataklarına yerleşmemeye **ÖZEN GÖSTER**meliyiz.
- Sel konusundaki uyarıları radyo ve televizyondan mutlaka **TAKİP ET**meliyiz. Gerekliğinde Devlet Meteoroloji İşleri'nden **TELEFONLA BİLGİ AL**malıyız.

T.C. BAŞBAKANLIK
Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı

www.afetacil.gov.tr

• Kısa süreli yoğun yağışın ani sele, uzun süreli yağışın nehirlerin taşmasına neden olacağını **UNUTMA** malıyız.

• Aile Afet Planımızı hazırlarken sel riskini **GÖZ ÖNÜNDE BULUNDUR** malıyız. Tahliye güzergahını buna göre belirlemek gibi gerekli **EK ÖNLEMLERİ AL** malıyız.

Sel sırasında ne yapmalıyız?

- **SAKİN OL** malı ve **PANIĞE KAPILMA** malıyız.
- Hemen **YÜKSEK BİR YERE ÇIK** malıyız.
- Su yatağı veya çukur bölgeleri **HEMEN TERK ET** malıyız.
- Asla sel sularından, araçla veya yürüyerek **GEÇME** malıyız.
- Elektrik hatlarından ve kopmuş elektrik telleri ile temas riski içeren su birikintilerinden **UZAK DUR** malıyız.

Sel sonrasında ne yapmalıyız?

- Kendimizin ve aile üyelerinin güvende olduğundan emin olduktan sonra çevremizde yardıma ihtiyacı bulunan kişi olup olmadığını **KONTROL ET** malıyız.
- Eğer ilkyardım eğitimimiz yoksa; çevremizdeki kazazedeleri zorunlu olmadıkça **HAREKET ETTİRME** meli ve **RASTGELE TAŞIMA** malıyız. Afet Planımız doğrultusunda **HAREKET ET** malıyız.
- Sel suyu ile temas etmiş hiçbir gıda malzemesini ambalajlı olanlar dahil **KULLANMA** malıyız.
- Kişisel hijyen önlemlerimizi almadan sel suyu ile temas etmiş hiçbir malzemeye **DOKUNMA** malıyız.

- Sele maruz kalmış bölgelerde kaynağı bilinmeyen suları **KULLANMA** malıyız.
- Mümkün ise **ŞİŞE SUYU KULLAN** malıyız.
- Çevresi sel suları ile sarılmış binalardan **UZAK DUR** malıyız.
- Tekrar etmesi ve ikincil afetlerin oluşması ihtimaline karşı mümkünse bina/bölgeden **UZAKLAŞ** malıyız.

Heyelan öncesinde ne yapmalıyız?

Heyelan riskine karşı hazırlık ve korunma bilgilerini öğrenebileceğimiz **EĞİTİM PROGRAMLARINA KATIL** malıyız.

Yaşadığımız bölgedeki heyelan riskleri hakkında **BİLGİ EDİN** malıyız.

Aile Afet Planımızda gerekli **EK ÖNLEMLERİ AL** malıyız.

Yoğun ve kesintisiz yağın yağmurlar gibi riskli durumlarda yetkili kurumların yapacağı duyuru ve anonsları **TAKİP ET** malıyız.

Heyelan sırasında ne yapmalıyız?

Çevremizdeki insanları **UYAR** malı, heyelanın hareket yolundan **UZAKLAŞ** malı ve mümkün olduğu kadar **YÜKSEKLERE DOĞRU ÇIK** malıyız.

Binadan çıkmak ve heyelan bölgesinden uzaklaşmak için yeterli vaktimiz yoksa **İÇERİDE KAL** malıyız.

Sağlam eşyaların altında ve/veya yanında **ÇÖK-KAPAN-TUTUN HAREKETİNİ UYGULA** malıyız. Dışarıda ve kaçamıyorsak bulunduğumuz yerde bu hareketi **YAP** malıyız.

Hissettiğimiz hareket sona erinceye kadar **YERİMİZDEN AYRILMA** malıyız.

Heyelandan sonra ne yapmalıyız?

Kendimizin ve aile üyelerinin güvende olduğundan emin olduktan sonra, çevremizde yardıma ihtiyacı bulunan kişi olup olmadığını **KONTROL ET** malıyız.

Eğer ilkyardım eğitimimiz yoksa; çevremizdeki kazazedeleri zorunlu olmadıkça **HAREKET ETTİRME** meli ve **RASTGELE TAŞIMA** malıyız.

Aile Afet Planımız doğrultusunda **HAREKET ET** malıyız.

Tekrar etmesi ve ikincil afetlerin oluşması ihtimaline karşı mümkünse bina/bölgeden **UZAKLAŞ** malıyız.

Çığ öncesinde ne yapmalıyız?

Çığ riskine karşı nasıl hazırlanacağımızı ve korunacağımızı öğrenebileceğimiz **EĞİTİM PROGRAMLARINA KATIL** malıyız.

Yaşadığımız bölgedeki çığ riskleri hakkında **BİLGİ EDİN** malıyız.

Yeni yerleşim yeri olarak çığ riski taşıyan bölgeleri **SEÇME** malıyız.

Çığ tehlikesinin artmaması için yamaçlardaki ağaç ve bitki örtüsünü ortadan **KALDIRMA** malı, **ORMANLARI TAHRİP ETME** malıyız.

Kar yağın aylarda hava ve yol durumu raporlarını dikkatlice **İZLE** malıyız.

Aile Afet Planımızı hazırlarken çığ riskini **GÖZÜNÜNDE BULUNDUR** malıyız.

Çığ sırasında ne yapmalıyız?

SAKİN OL malı ve **PANIĞE KAPILMA** malıyız.

Mümkünse daha **GÜVENLİ BİR YERE DOĞRU UZAKLAŞ** malıyız.

Kayak yapıyorsak, kayak takımını **ÇIKARIP AT** malı, sabit ağaç, kaya veya başka bir cisme **TUTUNMAYA ÇALIŞ** malıyız.

Çığ altında kalırsak yerden destek alarak **YÜZEYE ULAŞMAYA ÇALIŞ** malı, geniş yüzme hareketleri yaparak akan **KARIN ÜSTÜNDE KALMAYA ÇALIŞ** malıyız.

Başımız kar altındayken **AĞZIMIZI KAPAT** malı, **NEFESİMİZİ TUT** malı ve ellerimizi, kollarımızı kullanarak yüzümüzün önünde bir **HAVA KESESİ OLUŞTURMAYA ÇALIŞ** malıyız.

Çığ sonrasında ne yapmalıyız?

Kendimizin ve aile üyelerinin güvende olduğundan emin olduktan sonra, çevremizde yardıma ihtiyacı bulunan kişi olup olmadığını **KONTROL ET** malıyız.

Eğer ilkyardım eğitimimiz yoksa; çevremizdeki kazazedeleri zorunlu olmadıkça **HAREKET ETTİRME** meli ve **RASTGELE TAŞIMA** malıyız.

Çığdan etkilenen kişilerin öncelikle **ÜZERİNİ ÖRT** meli, hiçbir zaman doğrudan **SICAK BİR ORTAMA SOKMA** malıyız.

Eğer yüzeye yakın olduğumuzu hissediyorsak **BAĞIRARAK YARDIM İSTE** malıyız.

Mümkünse ilgili kişi ve kurumlara **HABER** vermeliyiz.

Tekrar etmesi ve ikincil afetlerin oluşması ihtimaline karşı mümkünse bina/bölgeleden **UZAKLAŞ** malıyız.

Acil Durum Bilgi Kartları

Acil Durum Bilgi Kartını doldurarak sürekli yanımızda taşımamız olası bir afet veya acil durumla karşı karşıya kaldığımızda uzman ekiplerin bizlere daha doğru yardımcı olabilmelerini sağlayacaktır.

Bir afet veya acil durum sırasında eğer çocuğumuz okulda ise, olay sonrasında onu okuldan kimin alacağını da önceden planlamamız gerekmektedir. Bunun için çocuğumuzun her zaman yanında taşıyacağı bir Acil Durum Bilgi Kartı hazırlamalıyız. Bu kartta çocuğumuzu okuldan alacak kişinin adı-soyadı, telefonu ve fotoğrafı mutlaka yer almalı ve bu fotoğraf son 6 ayda çekilmiş olmalıdır.

Çocuğumuza bir afet veya acil durum sonrasında onu almak üzere biz okula ulaşana kadar okuldan kesinlikle ayrılmaması gerektiğini tembih etmeliyiz. Ayrıca tanımadığı kişilerin yardım tekliflerini kesinlikle kabul etmemesi gerektiğini de hatırlatmalıyız.

ACİL DURUM BİLGİ KARTI

Ad-Soyadı: .....
Kan Grubu: .....
Doğum Tarihi: .....
T.C. Kimlik No: .....
Adres: .....

Kart Sahibi için Acil Durumda Ulaşılabilecek Kişi
Ad-Soyadı: .....
Telefon No: .....
Daha fazla bilgi için: www.afetacil.gov.tr

ACİL DURUM BİLGİ KARTI

Varsa Sürekli Rahatsızlığı: .....
Kullandığı İlaçlar: .....
Geçirdiği Ameliyat: .....
Organ Bağışı Yapmış mı? .....
Afet Halinde Aile Buluşma Noktası: .....

Diğer Bilgileri: .....

Lütfen bu kartı sürekli olarak yanınızda taşıyınız.

Çizgili alanı keserek, ikiye katladıktan sonra yapııştırarak kullanabilirsiniz. Acil durum bilgi kartını kendiniz ve yakınlarınız için www.afetacil.gov.tr adresinden indirebilirsiniz.

Afet ve Acil Durum Planları

Afetlerle mücadelede en önemli adım afetler ve afetlere nasıl hazırlık yapılması gerektiği konusunda **bilgilenmek** ve yapılan hazırlıkları bir **plan** dahilinde uygulamaktır.

Aile Afet Planı

Afetler her zaman ve her yerde olabilir ve sonuçları korkutucu boyutlar alabilir. Evlerimizi terk etmek zorunda kalabiliriz ve aile bireyleriyle haberleşmemiz ilk anda mümkün olmayabilir. Afette görevli kurumlar ihtiyaçlarımızı hemen karşılayamayabilir. Afet anında düşünecek vaktimiz olmayabilir ya da sağlıklı kararlar alamayabiliriz. Tüm bu nedenlerden dolayı bizler öncelikle ailemiz için bir Aile Afet Planı hazırlamalıyız.

Eğitim Kurumları İçin Afet ve Acil Durum Planı

Bir afet veya acil durum sonrası çocuğumuzun okulu ile nasıl iletişime geçeceğimizi, çocuğumuzun güvenliğinin nasıl sağlanacağını ve çocuğumuzun kime hangi koşullarda teslim edileceğini öğrenebilmek için okul yönetiminin Afet ve Acil Durum Planı hazırlayıp hazırlamadığını takip etmeli ve bu konuda bizleri bilgilendirmelerini istemeliyiz.

Sanayi ve İşyerleri İçin Afet ve Acil Durum Planı

Çalıştığımız işyerinde Afet ve Acil Durum Planı olması can ve mal güvenliği ile birlikte, iş sürekliliğinin sağlanması için oldukça önemlidir. İşyerimizin Afet ve Acil Durum Planı hazırlayıp hazırlamadığını takip etmeli ve bu konuda bizleri bilgilendirmesini istemeliyiz.

Daha fazla bilgi için; www.afetacil.gov.tr